

Správa o činnosti Názvoslovnej komisie Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky a sekretariátu Názvoslovnej komisie Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky v roku 2013

Práca Názvoslovnej komisie Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky (NK) a sekretariátu NK sa v roku 2013 vykonávala v súlade s rezolúciami konferencií OSN o štandardizácii geografického názvoslovia a so závermi zo zasadnutí lingvisticko-geografickej regionálnej skupiny OSN Východná, stredná a juhovýchodná Európa, v ktorej je Slovensko členom spolu s Albánskom, Bosnou a Hercegovinou, Bulharskom, Cyprom, Českom, Čiernou Horou, Gréckom, Chorvátskom, Macedónskom, Maďarskom, Poľskom, Slovinskom, Srbskom, Tureckom a Ukrajinou.

Činnosť NK vychádzala z Konceptie rozvoja štandardizácie geografického názvoslovia v Slovenskej republike na roky 2011 – 2015 č. PP-8801/2011-1156 z 21. 12. 2011 a z Plánu činnosti NK a sekretariátu NK na rok 2013 č. PP-2836/2013/550 zo 7. mája 2013, ktorý sa podľa jednotlivých okruhov plnil takto:

O 84.11.11.6 MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

1. EuroGeoNames

Vzhľadom na to, že v r. 2013 neboli v rámci rezortu harmonizované podmienky na pripojenie k projektu EuroGeoNames, na úlohe sa nepracovalo.

2. Lingvisticko-geografická regionálna skupina OSN Východná, stredná a juhovýchodná Európa

Sekretariát zabezpečil preklad slovníka termínov používaných pri štandardizácii geografického názvoslovia a vybraných materiálov z konferencií OSN, zasadnutí skupiny expertov a regionálnej skupiny. Materiály sú v zverejnené v rokovacích jazykoch OSN na <http://unstats.un.org/unsd/geoinfo/ungegn/default.html>. V roku 2013 sa nepripravil príspevok do Newsletteru.

Na úlohe sa odpracovalo **120 SH**. Úloha sa splnila.

M 71.12.34.36.1 ŠTANDARDIZÁCIA GEOGRAFICKÝCH NÁZVOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

I. ZISŤOVANIE, POSUDZOVANIE, SCHVAĽOVANIE GEOGRAFICKÝCH NÁZVOV

1. Štandardizácia a reštandardizácia názvov

Sekretariát sa zaoberal návrhmi doteraz neštandardizovaných názvov zo ZM 10 na štandardizáciu a návrhom nevyhovujúcich názvov na preštandardizovanie, názvami

chránených stromov a názvami území európskeho významu. Po vecnom a gramatickom preskúmaní sa pripravili pracovné zoznamy názvov, ktoré sa po posúdení prerokovali v 1. sekcii NK.

Na úlohe sa odpracovalo **765 SH**. Úloha sa splnila.

2. Báza údajov názvov geografických objektov z územia Slovenskej republiky

V roku 2013 sa editovali údaje a aktualizovala sa databáza. V rámci úlohy sa vykonala kontrola a úprava údajov databázy, kontrola správnosti geografických názvov podľa súčasnej úrovne poznania, ich aktualizácia a lokalizácia podľa zvolených kritérií. Z databázy sa urobil výber nevyhovujúcich názvov na preštandardizovanie a dopĺňali sa ďalšie atribúty k názvom (variantné názvy).

Vykonala sa príprava názvov z katastrálnych máp na začlenenie do Bazy údajov názvov geografických objektov z územia Slovenskej republiky – začalo sa s prípravou zoznamov odlišných názvov v katastrálnych mapách a v lesníckych mapách oproti názvom v databáze. Sekretariát po porovnaní názvov vytvoril prvú verziu pracovných zoznamov. Pre legislatívne zmeny v priebehu roka 2013 sa neuskutočnilo overovanie názvov na správach katastra (správy katastra boli zrušené a vytvorili sa nové odbory katastra na okresných úradoch, novela zákona, vyhlášky). Sekretariát NK namiesto piatich plánovaných katastrálnych území pripravil pracovné zoznamy 650 katastrálnych území. Overovanie názvov na odboroch katastra sa začne realizovať r. 2014.

Sekretariát dopĺňal údaje o názvosloví v ZB GIS na časti územia SR.

Na úlohe sa odpracovalo **1 991 SH**. Úloha sa splnila.

II. NÁZVOSLOVNÉ PUBLIKÁCIE

3. Názvoslovné informácie č. 52

Sekretariát zhromaždil materiály do publikácie Názvoslovné informácie č. 52, zostavil príspevky a vykonal redakčnú úpravu pred tlačou.

Na úlohe sa odpracovalo **70 SH**. Úloha sa splnila.

4. Názvoslovné informácie č. 53

Sekretariát zhromaždil materiály do publikácie Názvoslovné informácie č. 53, zostavil príspevky a vykonal redakčnú úpravu pred tlačou.

Na úlohe sa odpracovalo **70 SH**. Úloha sa splnila.

5. Smernica na štandardizáciu geografického názvoslovia

Na úlohe sa z kapacitných dôvodov nepracovalo.

IV. OSTATNÉ ÚLOHY

6. Informačná činnosť

Počas celého roka sekretariát poskytoval informácie v oblasti geografického názvoslovía písomne, osobne a telefonicky (redakcie časopisov, prekladatelia).

Na úlohe sa odpracovalo **15 SH**. Úloha sa splnila.

7. Vybavovanie agendy sekretariátu

Sekretariát pripravil materiály na rokovanie pléna, 1. sekcie NK, zorganizoval zasadanie pléna NK a zasadanie 1. sekcie NK, korešpondenčné zasadnutie a zasadnutie 2. sekcie NK.

Na úlohe sa odpracovalo **30 SH**. Úloha sa splnila.

8. Publikačná činnosť

V roku 2013 členovia komisie pripravili tieto príspevky:

VALENTOVÁ, Iveta: Slovo agát a jeho adaptácia v slovenčine a v terénnych názvoch. In: Kultúra slova, 2013, roč. 47, č. 3, s. 153 – 164.

VALENTOVÁ, Iveta: Výskum a spracovanie anojkonymie v Česku, na Slovensku a v slovenských enklávach v Maďarsku. In: Slovenský jazyk v menšinovom prostredí. Ed: A. Kováčová – A. Uhrinová: Békeská Čaba: Výskumný ústav Celoštátnej slovenskej samosprávy 2013, s. 116 – 128. ISBN 978-963-88583-9-9.

VALENTOVÁ, Iveta: Apelatívny člen, apelatívny komponent propria a informácia o propriu v podobe apelatíva. In: Vlastní jména v textech a kontextech. Eds. E. Minařová – D. Sochorová – J. Zítková. Brno: Masarykova univerzita 2014, s. 40 – 46. ISBN 978-80-210-6631-1.

POVAŽAJ, Matej: *Monosa a Monoský potok* In: Kultúra slova, 2013, roč. 47, č. 2, s. 104 – 107.

POVAŽAJ, Matej: Opýtali sme sa jazykovedcov... na používanie geografického názvu *Rázsochy*. In: Quark, 2013, roč. 19, č. 1, s. 42.

9. Iné práce pre ÚGKK SR a GKÚ

V r. 2013 nebola požiadavka na iné práce, preto sa na úlohe nepracovalo.

M 71.12.34.36.12 ŠTANDARDIZÁCIA GEOGRAFICKÝCH NÁZVOV OBJEKTOV LEŽIACICH MIMO ÚZEMIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

1. Štandardizácia názvov geografických objektov ležiacich mimo územia Slovenskej republiky

Sekretariát NK pripravil zoznam zmien názvov geografických objektov z územia mimo SR, ktoré sa po posúdení prerokovali v 2. sekcii NK.

Na úlohe sa odpracovalo **70 SH**. Úloha sa splnila.

SCHÔDZKOVÁ ČINNOSŤ

Plenárne zasadnutie NK sa uskutočnilo 26. marca 2013.

Zasadnutie 1. sekcie NK a 2. sekcie NK sa v roku 2013 uskutočnilo 26. novembra 2013. Korešpondenčné zasadnutie 1. sekcie NK prebehlo v decembri 2013. Na zasadnutiach 1. sekcie sa prerokovali návrhy názvov z databázy geografického názvoslovia na štandardizáciu a preštandardizovanie, návrhy názvov chránených stromov a návrhy názvov území európskeho významu. Na zasadnutí 2. Sekcie NK sa prerokovali názvy štátov a administratívnych jednotiek.

Okrem uvedených zasadnutí zástupca ÚGKK SR, predseda NK a pracovníčky sekretariátu operatívne riešili konkrétne názvoslovné problémy.

Spracovala: M. Kováčová 28. 3. 2014

Schválil: M. Považaj